

22 Liber Vnicus. Cap. XVII.

feri sine multiplicatione, ob hoc dilata est declaratio eius vsque ad præsens capitulum: fit autem vt in figura multiplicando denominatorem in denominatorem & produ-

$$\frac{2}{3} \quad \frac{3}{4} \quad \left| \quad \frac{11}{12} \quad \frac{5}{7} \quad \left| \quad \frac{82}{84}$$

ctum pone pro denominatore, deinde multiplica denominatorem secundum in numeratorem Primum & adde producto numeratorem secundum & aggregatum pone pro numeratore. Exemplum volo inferere $\frac{2}{3} \cdot \frac{3}{4}$ & $\frac{5}{7}$, primo inferam $\frac{2}{3}$ cum $\frac{3}{4}$ ducendo denominatores inuicem, fit 12. & postmodum Primum numeratorem qui est 2 in denominatorem qui est 4. fiet 8. cui adde secundum numeratorem fiet 11. igitur insitione fit $\frac{11}{12}$ similiter duco 12. in 7. fit 84. pro denominatore: deinde duco 11. in 7. fit 77. addo 5. fit 82. pro numeratore igitur insitus erit $\frac{82}{84}$. Est autem insitio additio fractionis fracti anterioris, ad fractum cuius est fractio, veluti addo $\frac{2}{3}$ de $\frac{1}{6}$ ad $\frac{5}{6}$ fiunt $\frac{17}{18}$ nam 2. non sunt partes vnitatis sed $\frac{1}{6}$ qui est denominator de $\frac{5}{6}$.

3 Ex hoc patet quod ex insitione nunquam peruenitur ad vnitatem vt pote si quis dicat inferre $\frac{3}{4} \cdot \frac{4}{6} \cdot \frac{7}{8}$ non attingunt ad vnitatem, quia ad $\frac{3}{4}$ deest $\frac{1}{4}$ sed $\frac{5}{6}$ non est $\frac{1}{4}$, sed tantum $\frac{5}{6}$ de $\frac{1}{4}$ igitur ad complendum vnitatem deest $\frac{1}{6}$ de $\frac{1}{4}$ sed $\frac{7}{8}$ sunt minus de $\frac{1}{6}$ de $\frac{1}{4}$ quia sunt $\frac{7}{8}$ de $\frac{1}{6}$ de $\frac{1}{4}$ igitur ad complendum vnitatem deest $\frac{1}{8}$ de $\frac{1}{6}$ de $\frac{1}{4}$ quod est $\frac{1}{192}$ & ita in infinitum.

Inferre tot $\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{4}$ quod faciunt $\frac{2}{8}$ tunc scias possibilitatem inferendi faciliter, nam si 8. denominator inferendi numerat 24. productum denominatorum inferentium questio est possibilis aliter non: soluitur autem Capitulo Sexagesimo sexto.

CAPVT XVII.

De multiplicatione Surdorum.

1 **C**um fuerit surdus simplex ducendo in seipsum fit numerus veluti R. 7. in R. 7. facit 7. & R. 5. in R. 5. facit 5.

2 Cum ducitur numerus surdus, in alium producitur R. aggregati, veluti R. 7. in 5. facit R. 35. & R. 9. in R. 4. facit R. 36. quæ est 6.

3 Cum ducitur R. numeri, in R. quadrupli, producitur duplum numeri, veluti R. 3. in R. 12. facit 6. & R. 5. in R. 20. facit 10.

4 Cum ducitur R. V. in se, producitur idem demptâ Primâ R. Exemplum R. V. 7. p. R. 4. in se facit 7. p. R. 4. quod est 9. & R. V. 9. p. R. 49. facit 9. p. R. 49.

5 Cum R. numero multiplicabis, quadrabis numerum & duces in quadratum R. id est in numerum ipsum, & R. producti est quod queritur. Exemplum R. 7. in 5. quadra 5. fit 25. quadra R. 7. fit. 7. duco 7. in 25. fit 175. igitur R. 175. est productum ex 5. in R. 7.

6 Cum volueris ducere radicem & numerum in se. Tunc quadrabis vtrumque &

iunges simul, post multiplicabis vnum productum in aliud, & quadruplabis, & huius R. cum aggregato Primo est productum. Exemplum R. 9. p. 2. quadra fit 9. p. 4. quod est 13. duc etiam 9. in 4. fit 36. quadrupla fit 144. R. est 12. addita ad 13. facit 25. tantum facit R. 9. p. 2. in se, nam 5. in se facit 25.

Cum volueris ducere R. ligatam in se fac eodem modo, quadra, iunge, & multiplica, quadrupla radicem aggregato iunge: vt R. 9. p. R. 16. fiunt 9. & 16. quod totum est 25. deinde 9. in 16. facit 144. quadruplum est 576. R. est 24. quæ addita ad 25. facit 49. quod si non haberet radicem, diceremus 25. p. R. 576.

Cum volueris ducere radicem ligatam 8 in aliam, quadrabis vtramque deinde multiplicabis in crucem, & R. ligata productorum est productum, veluti L. R. 9. p. R. 4. in L. R. 25. p. R. 36. quadra fiunt 9. p. 4. & 25. p. 36. dispone & multiplica:

Omnes igitur hæ radices sunt productum videlicet 55.

$$\begin{array}{r} 9. \text{ p. } 4. \\ 25. \text{ p. } 36. \end{array}$$

$$\begin{array}{r} R. 225. \text{ p. } R. 324. \\ R. 100. \text{ p. } R. 144. \end{array}$$

Aliud 3. p. R. 4. in 2. p. R. 9. quadra & dispone hoc modo, est igitur productum L. R. 81. p. R. 36. p. R. 36. p. R. 16. Videlicet 25.

$$\begin{array}{r} 3. \text{ p. } R. 4. \\ 2. \text{ p. } R. 9. \\ \hline 9. \text{ p. } 4. \\ 4. \text{ p. } 9. \end{array}$$

$$\begin{array}{r} R. 36. \text{ p. } R. 81. \\ R. 16. \text{ p. } R. 36. \end{array}$$

9 Cum volueris multiplicare Radices vniuersales inuicem, quadra eas suo modo per regulam quartam, & post modum quadra etiam tanquam disiunctum per vndecimam regulam, tertio duc vnam in alteram per præcedentem, & R. R. ligata illius aggregati est productum. Exemplum R. V. 7. p. R. 4. in R. V. 5. p. R. 16. ducenda est, quadrentur per quartam fiunt 7. p. R. 4. & 5. p. R. 16. deinde quadrentur per viam R. & numeri distinctorum: & fiunt 49. p. 4. & 25. p. 16. hoc autem per modum R. ligata multiplicabis in crucem: & fiunt vt vides R. totius, aggregati huius. R. L. 1225. p. R. 784. p. R. 100. p. R. 64. R. igitur 1225. est 35. & R. 784. est 28. & R. 100. est 10. & R. 64. est 8. igitur totum est 81. cuius R. est 9. productum.

$$\begin{array}{r} R. V. 7. \text{ p. } R. 4. \\ R. V. 5. \text{ p. } R. 16. \\ \hline D. 7. \text{ p. } R. 4. \\ D. 5. \text{ p. } R. 16. \end{array}$$

$$\begin{array}{r} L. 49. \text{ p. } 4. \\ L. 25. \text{ p. } 16. \end{array}$$

$$\begin{array}{r} R. 1225. \text{ p. } R. 784. \\ R. 100. \text{ p. } R. 64. \end{array}$$

10 Cum volueris multiplicare Radices ligatas inuicem cum vniuersalibus, quadrabis vnamquamque per suam regulam, Videlicet quartam & septimam & tu scis quod prodibunt in vtraque numerus, & radix, deinde quadra omnia tanquam radices disiunctas, per sequentem regulam & multiplica inuicem, & R. R. L. totius est productum veluti volo deducere R. V. 7. p. R. 4. in R. L. 9. p. R. 16. quadrabo per quartam regulam radicem vniuersalem